

FORTUNEN ARKITEKTUR AS

ARKITEKTUR | INTERIØR & DESIGN | LANDSKAP

SKUR 15 Munkebryggen 1 5004 Bergen

Org.nr 966 103 663 MVA

Telefon 55 36 66 00

E-post arkitekter@fortunen.no

Web www.fortunen.no

**FORTUNEN
ARKITEKTUR**

Bergen kommune
dokken@bergen.kommune.no

Dokken = framtidsBergen.

A NABOSKAP

Det gode naboskapet er grunnlaget for den gode bo-byen.

Syndes/Sandviken/Skuteviken har som hovudkarakter ein tett blanding av bebeyggelse og stort spekter av ulike eterom, der naboskapskarakter er det framtredande. Den gode bo-byen er karakteristert av gode strøks- og naboskapskarakterar. Dette går ikkje på tvers av den gode næringsbyen. I notid er ynskjemål også for nærings- og arbeidsplassmiljø gode eterom og god systemning. Dette krever nye grep, ny visjonær tenking for å få til.

Naboskapsbegrepet er fletta inn i arealstrategien. Men dette gir ikkje meining når det visualiserte biletet viser kompakt kvartalsutbyggjing i 7 etg, og utan rom for interne uteplassar med kvalitet.

Naboskap må fundamenteras på ein bebyggelsesstruktur som gir eit balansert forhold mellom eit antal mennesker og mulighetene for å etablera gode felles byrom for dette antal mennesker.

Byen har ulik grad av skala, målestokk. Med utgangspunkt i Bergen, har ytre Strandgaten/C.Sundtsgate ein type høgurban karakter, med ekstremt høg utnyttelse og liten grad av type naboskapskarakter.

Arealbehovet til HIFDIR er i storleik ganske lik Realfagbygget. Med eit bygrep prega av 1970-tals tankegang vart ikkje Realfagbygget eit spesielt vellukka tilskot til byen. Det som idag er ei blomstrande blanding av bo-by og universitetsby på Nygårdshøgden/ Syndes. Vi gjentar ikkje slike feilgrep igjen idag. Vi må- kan og skal strekkja oss mykje mykje lengre. HIFDIR må få sin plass på Dokken, men ikkje slik at det reduserer potensialet som bustadintensiv bydel.

- **Forståelse av kva naboskap er, er fundamentalt for byggjing av den nye Dokkenbyen. Modell for naboskap må utviklast tidleg i planprosessen som grunnlag for den overordna bystrukturen**

B FUNKSJONSBLANDING

Den velfungerande byen må byggjast på tetthet mellom næring bustad, park, byrom, kanalar og vatn forøvrig.

Jo tettare blanding mellom funksjonar, di større variasjon, spenning og rom for livskvalitet.

Naboskap / strøksidentitet er grunnlaget for den gode bo-byen.

Arealstrategien framstår som svært sonedelt.

- Store samanhengjande grøntarealer mot fjorden
- Store samanhengjande vannflater samla i «lagunen»
- Store tunge høgurbane bykvartaler i nord

- Store einsarta kvartaler for akvariet/HIFDIR
- Einsarta og trang kvartalsstruktur for bustad mot aust. (rett nok ispedd mindre byrom)

Kvartalsstruktur er i utgangspunktet ein fleksibel måte å organisera by på. Kvartalene som er vist i arealstrategien er små, på storleik med Møhlenpriskvartalene, men med mykje tyngre utnyttelse.

Dette gir ikkje eit godt utbyggingsmønster ift. å skapa varierte gode bystrøk med gode rammer for å skapa eit alsidig og blanda byliv.

Bebygelsen er overveiande framstilt som store tunge og umogelege kvartaler og forblåste ødslege parkarealer mot fjorden.

Alt urbant vatn samla i ein stor, problematisk lagune (som skal innehalda både badeplass, lystbåtar og næringshavn)

Areal som er sett av til sosial infrastruktur synes svært underdimensjonert ift. det folketal som er planlagt på Dokken.

- **Velg ein lettare bebyggelsesstruktur over heile det bebyggbare arealet, større og tettare integrasjon mellom byrom og bebyggelsesstruktur.**

C SJØ LAND

Tett kontakt til fjorden vil gi både høg by-kvalitet og gode vilkår for sjøretta næring.

Det er plass for dei viktige offentlege aktørar på Dokken, dei utgjer faktisk ikkje ein stor %-del.

Men dei må finna sin plass, og det må vera tidsrom for å sy dette saman til den fantastiske bydelen Dokken skal bli, med viktige offentlege aktørar og som framtidas bo-by.

www.fortunen.no

Bebygelsen er konsentrert på mindre areal enn nødvendig, og park og opne rom i ein noko ødsleg overmengde . Bland funksjonar, bland bebyggelse og byrom i mykje større grad.

Bland vatn og land i mykje større grad.

Og – utnyttet møtet mellom land og vatn i mykje større og lettare grad.

No framstår møtet mellom land og vatn som ei uendeleg rett linje som i liten grad utviklar det fantastiske forholdet mellom by og fjord som vi absolutt kan få til og som vil vera så berikande for byen. Ved å skapa ein hop-/ kanalstruktur vil mengden møte mellom by og vatn kunna mangedoblast, og gi eit kjempeløft ift. både byfunksjon, bruk, spenning og kvardagskvalitet.

Utnytelsen må vera meir spreidd, men større og tettare blanding av bebyggelse, byrom og mindre parkar. Det vil gje eit totalt sett mykje meir variert og spanande bybilete, og også større fleksibilitet og rom for funksjonsblanding og også meir varierte rom for næring.

Bergen er skapt av sitt næringsmessige forhold til vatn.

Underleg nok har ikkje Bergen utvikla sitt forhold til vatn som bykvalitet i same grad.

Det må skje på Dokken

- **Legg park byrom og friareal på flytekonstruksjonar, med ein finmaska struktur og intens blanding mellom land og vatn**

D ANSVAR og TIDSROM

Framlegg til Arealstrategi for Dokken har mange gode intensionar og prinsipp, framlagt i skrevne ord

Men, den visualiserte byplanen samsvarer ikkje med dette. Planen er ikkje moden. Roma vart ikkje bygd på ein dag. Det kan eller ikkje Dokken bli.

Planavdelinga har både kompetente og engasjerte planleggjarar. Men dei må ha den tida som trengs, og nødvendige ressursar.

Eit AS som skal forvalta og utvikla den offentlege eigedomen og ressursen Dokken er planlagt på plass vinter 2022.

Det er basalt kva oppdrag dette selskapet får, av sin antat hovudeigar som er Bergen kommune og dermed Bergens innbyggjarar. Mandat til AS må formalisera utbyggingsformer som sikrar variasjon, «affordable housing», rett balanse mellom antal mennesker og gode uterom. Dette skjer best ved at prosjektskala vert avgrensa, slik at eit større tal aktørar kan delta i utbyggjing og organisering.

Å utvikla den gode byen treng nok tid. Dokken er i offentleg eige. Det ligg eit tungt ansvar på offentlege instanser å forvalta denne verdien, - alle offentlege instanser, også Statsbygg, UiB og stiftelsen akvariet, som alle på ulikt vis er forvaltarar av felles offentlege verdiar. Ved å forsera framdriften i prosessen kan Dokken utvikla seg til ein middelmådig bydel som vi ikkje ynskjer, framfor å bli den framtidsretta byen den har potensiale til og som Bergen fortener. Dette krever grep. Det er gjordt fleire gode allereide, men hald fast på dei, og respekter den prosessen som må til for å få dette til.

Dette krever kritisk gjennomgang av det som er gjordt, og tid og vilje til vidare utvikling

- **Vis ansvar langs heile linja av offentlege aktørar, gje Dokken den prosessen og tidsrommet som skal til for å utvikla den fantastiske nye bydelen**

